

Ledningsstaben
Annika Jervgren

2018-12-06

Dnr: RUN 2018-
279

Utbildningsdepartementet
e-post: u.remissvar@regeringskansliet.se
Dnr: U2018/03652/GV

Yttrande över Komvuxutredningens slutbetänkande ”En andra chans - ett komvux i tiden” SOU 2018:71

Region Östergötland har beretts möjlighet att yttra sig över Komvuxutredningens slutbetänkande ”En andra chans - ett komvux i tiden” SOU 2018:71.

Yttrandet består av en inledande sammanfattning följt av ett yttrande över fem av utredningsförslagen utifrån dess disposition.

Sammanfattande överväganden

Region Östergötland är i huvudsak positiva till Komvuxutredningens förslag.

Region Östergötland anser att slutbetänkandet ”En andra chans – ett komvux i tiden (SOU 2018:71) har många konkreta förslag som ökar möjligheter till yrkesväxling för individer och som svarar mot arbetslivets behov av kompetensförsörjning.

Den kommunala vuxenutbildningen har en central roll för individen och för att klara kompetensförsörjningen till många yrken, samtidigt som den ska vara likvärdig över landet och ses som en inkluderad del i skolväsendet. I denna strävan behöver kommuners olika förutsättningar för att tillhandahålla utbildning av likvärdigt hög kvalitet och brett utbud lyftas. Region Östergötland vill påtala att de snabba ändringarna med regelverk och statsbidrag inom Komvux och yrkesvux som kommit de senaste åren behöver ta tid. Det finns behov av en långsiktig planering gällande villkor och statlig finansiering och tydlighet från berörda myndigheter såsom Skolverket och Tillväxtverket.

Kommunerna behöver ges möjlighet att förstärka stödet av specialpedagogisk kompetens inom vuxenutbildningen. Region Östergötland ser detta som särskilt viktigt att det finns ett regionalt likvärdigt stöd i alla kommuner för att möta nya grupper samt att förhindra studieavbrott. Region Östergötland är positiv till utredningens förslag till ändringar i skollagens prioriteringsregler. Den kommunala vuxenutbildningen är en betydelsefull aktör för den nationella, regionala och lokala kompetensförsörjningen och där individer får en väg in i egen försörjning och chans till livslångt lärande vid byte av inriktning i arbetslivet. Region Östergötland ser både ökad volym

Ledningsstaben
Annika Jervgren

2018-12-06

Dnr: RUN 2018-
279

och ett stort behov av att anpassa vuxenutbildningen till nya målgrupper, vilket innebär en nödvändig kompetensutveckling för lärare inom Komvux.

Samverkan kring regionalt yrkesvux berör kommunernas medfinansiering, vilket ibland drabbar kommuner med liten ekonomi. Det kan få konsekvenser att dessa kommuner tvingas prioritera och göra avkall på andra utbildningar eftersom yrkesvux tar en större ekonomisk del. Region Östergötland anser att medfinansieringssystemet bör ses över. I utredningens förslag om ett tilläggskrav i förordningen om statsbidrag för regionalt yrkesvux (2016:937) att de kommuner som söker regionalt yrkesvux tillsammans ska ha ett samverkansavtal. Region Östergötland anser att det i avtalet även ingår ett förtydligande vad samråd innebär, vilket i förordningen inte är definierat. När det gäller analyser av arbetslivets behov av kompetensförsörjning är det något som redan idag genomförs av flera aktörer till exempel regionalt utvecklingsansvariga och Arbetsförmedlingen, varför kommunerna kan använda dessa analyser för att säkerställa att utbudet svarar mot de regionala behoven av kompetensförsörjning inom arbetslivet.

Kapitel 4.3 Behov av stöd i vuxenutbildningen

Utredningens bedömning: Kommunerna behöver ges möjlighet att förstärka stödet av bland annat specialpedagogisk kompetens i vuxenutbildningen så att det kommer alla elever som har behov av detta till del. Om inte möjligheten till stöd inom vuxenutbildningen stärks befäras utredningen att det finns risk att elever som tillhör målgruppen för dagens särsvux inte kommer att få det stöd som de behöver för att nå så långt som möjligt i sin kunskapsutveckling.

Region Östergötland ser detta som särskilt viktigt för att möta nya grupper samt att förhindra studieavbrott. Behovet av olika stöd såsom studiehandledare på modersmål, kurator, studie- och yrkesvägledare och specialpedagogiskt stöd kommer att öka och det är av stor vikt att skrivningen poängterar att det finns ett regionalt likvärdigt stöd i alla kommuner.

Kapitel 5.13.2 Ändringar i skollagens prioriteringsregler

Utredningen anser att flera olika regleringar skapar otydlighet om hur urvalsreglerna ska tillämpas och anser att samstämmighet mellan olika författningar måste öka.

Utredningens förslag:

Dagens prioriteringsregler i skollagens 20 kap. 2 § som anger att den som fått minst utbildning ska prioriteras, ändras till att den med störst behov av utbildning prioriteras.

Region Östergötland är positiv till utredningens förslag. Den kommunala vuxenutbildningen är en betydelsefull aktör för den nationella, regionala och

Ledningsstaben
Annika Jervgren

2018-12-06

Dnr: RUN 2018-
279

lokala kompetensförsörjningen och där individer får en väg in i egen försörjning och chans till livslångt lärande vid byte av inriktning i arbetslivet.

Kapitel 10 Kompetensutveckling

10.13.3 Lärarnas kompetensutveckling

Utredningens bedömning är att det finns ett behov av kompetensutveckling bland lärare inom Komvux och särvox som inte är tillgodosett.

Utredningens förslag:

Systematiskt och regelbunden kartläggning av kompetensbehoven bland lärare inom Komvux och särvox bör genomföras. Kartläggningen bör sammanställas på regional och nationell nivå. Kartläggningen bör genomföras i samarbete med lämplig skolmyndighet, lärosäte och huvudmannen. Lämplig skolmyndighet ska i sina lokala och regionala kartläggningar av kompetensutvecklingsbehov även inkludera behov inom Komvux. Kartläggningar av kompetensbehov hos lärare ska också genomföras inom ramen för den samverkan som finns kring regionalt yrkesvux.

Region Östergötland ser en ökad volym och ett stort behov av att anpassa vuxenutbildningen till nya målgrupper, vilket innebär en nödvändig kompetensutveckling för lärare inom Komvux och tillstyrker därför förslaget. Region Östergötland kan utifrån sitt uppdrag att tillhandahålla analyser och prognoser av kompetensutvecklingsbehovet bidra till både regionala och nationella kartläggningar och även inkludera behov inom Komvux.

Kapitel 11 Samverkan regionalt yrkesvux

11.2.1 Finansiering

Utredningen tar upp frågan om finansiering av yrkesvux och medfinansiering. Då kommunerna ska kunna erhålla statsbidrag för yrkesvux innebär att de samsökande kommunerna ska genomföra lika många årsstudieplatser som de får statsbidrag för. Motprestationskravet på 50 % för att söka statsbidrag för Yrkesvux drabbar kommuner med liten ekonomi för komvux, vilket får konsekvenser att dessa kommuner tvingas prioritera och göra avkall på andra utbildningar eftersom Yrkesvux tar en större ekonomisk del.

Region Östergötland anser att medfinansieringssystemet ses över.

11.11.2 Förordningen om statsbidrag för regionalt yrkesvux

Utredningens förslag:

Ett krav ska införas i förordningen (2016:937) om statsbidrag för regional yrkesinriktad vuxenutbildning på att de kommuner som söker regionalt yrkesvux tillsammans ska ha ett samverkansavtal.

Ledningsstaben
Annika Jervgren

2018-12-06

Dnr: RUN 2018-
279

Region Östergötland anser att när kommunerna söker statsbidrag ihop och delar upp bidraget utan att samverka om utbud, dimensionering eller tillgång till utbildning för kommunens invånare riskerar regionen att inte säkerställa det regionala kompetensförsörjningsbehovet. Enligt förordningen om statsbidrag för regionalt yrkesvux ska det i ansökan framgå hur arbetslivet i de samverkande kommunerna har medverkat i planeringen av utbildningen samt hur den regionalt utvecklingsansvariga aktören i det eller de län som kommunerna tillhör och Arbetsförmedlingen har medverkat i planeringen av utbildningsutbudet. För att regionalt yrkesvux ska kunna leva upp till syftet att bidra till kompetensförsörjningen och bredda utbudet av yrkesutbildningar krävs det väl underbyggda regionala analyser som får genomslag i både utbildningsutbud och placering av utbildningar. Därför föreslår Region Östergötland att det även i samverkansavtalet ingår ett förtydligande kring vad samråd ska innebära för samtliga parter.

Anita Jernberger
Regionutvecklingsnämndens
ordförande

Andreas Capilla
Regionutvecklingsdirektören